

Združenie sudcov Slovenska

INFORMÁCIA
Európskej asociácii sudcov

Vážené dámy a páni, kolegovia z Európskej asociácie sudcov,

rada by som Vám podala krátku informáciu so žiadosťou o zamyslenie, prípadne o zahrnutie Slovenska medzi krajiny, ktoré sú predmetom dnešného rokovania v otázkach ochrany nezávislosti.

Na jar v roku 2014 sa na Slovensku rozpútala politicky a mediálne opätovne „protisudcovská kampaň“ označená ako úsilie o zlepšenie fungovania súdnictva. Časť verejnosti, ale aj sudcov, vnímala tieto útoky ako ohrozenie nezávislosti súdnictva, resp. predvolebnú kampaň. Faktom však je, že v jej priebehu došlo k vážnej dehonestácii sudcovského stavu.

Bol predložený ústavný zákon, ktorý závažným spôsobom, podľa názoru sudcov, aj časti politickej verejnosti, zasahuje do nezávislosti súdnej moci, ktorý zásah spočíva v politickej previerke sudcov Národným bezpečnostným úradom, ktorého negatívny záver mal byť predmetom rokovania súdnej rady so záverom o možnosti zrušenia funkcie sudcu.

Podľa súčasnej právnej úpravy dochádza k zániku funkcie sudcu dvoma spôsobmi:

1. v dôsledku právoplatného rozsudku za úmyselný trestný čin

2. v dôsledku právoplatného rozhodnutia disciplinárneho senátu za skutok, ktorý je nezlučiteľný s výkonom funkcie sudcu.

V súčasnosti za účasti sudcov, zástupcov súdnej rady, politické spektrum rokuje o modifikovaných návrhoch ústavného zákona, v ktorých sa stále hovorí o tzv. previerkach sudcov, ktorí sú vo výkone funkcie, ktorá previerka má spočívať zatiaľ na nedefinovateľných základoch a rozsahu. Považujeme najmä tento fakt za hrubý zásah do nezávislosti súdnictva, najmä spôsob prezentácie týchto opatrení médiami, ale aj skutočná potreba týchto opatrení prezentovaná politikmi.

Národný bezpečnostný úrad je súčasťou výkonnej moci, čo znamená, žeby takýmto spôsobom výkonná moc zasahovala do moci súdnej, do výkonu funkcie sudcu, ktorá trvá, a na základe zistení o skutkoch sudcu z minulosti urobila záver ako je vyššie uvedené.

V zmysle medzinárodných odporúčaní, vnútorné problémy súdnictva majú byť riešené v rámci roviny politickej, diskrétnym spôsobom.

Mediálna kampaň, ktorá trvala asi dva mesiace a značným spôsobom naštrobila dôveru verejnosti v súdnictvo je síce ťažko napravitelná, avšak sudcom Slovenskej republiky by významne pomohol fakt, ak by Medzinárodná asociácia sudcov zahrnula túto informáciu do svojich správ alebo do svojich záverov v rámci predloženého programu rokovania Európskej asociácie sudcov na Cypre v dňoch 15. až 18. mája 2014.

Súčasťou diskusie politikov je aj sprístupnenie začatia trestného stíhania a vzatia do väzby sudcu aj vyšetrovateľom, alebo orgánom činným v trestnom, resp. prípravnom konaní. Podľa súčasnej ústavnej a zákonnej úpravy, možno vziať sudcu do väzby alebo začať trestné stíhanie proti nemu až potom, čo túto skutočnosť preverí ústavný súd, ktorý rozhodne o jej prípustnosti alebo ju zamietne. Dôvody trestného stíhania môžu spočívať a súvisieť buď s výkonom funkcie sudcu alebo s iným skutkom.

Podľa súčasnej právnej úpravy požíva sudca v Slovenskej republike tzv. imunitu funkčnú, znamená to, že nemôže byť trestne stíhaný za skutky, ktoré súvisia s jeho

rozhodovaním. Celkovo však sudca v Slovenskej republike je trestne zodpovedný ako iný občan, vyjmúc tzv. funkčnú imunitu, ktorú som hore uviedla, za svoje rozhodovanie.

Pozitívnym je, že ústavným zákonom má dôjsť k rozdeleniu funkcií predsedu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a predsedu Súdnej rady Slovenskej republiky. Podľa súčasnej právnej úpravy, t. j. Ústavy Slovenskej republiky a zákona č. 185/2002 Z. z. o Súdnej rade Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov, volí predsedu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky Súdna rada Slovenskej republiky. Predseda Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sa stáva súčasne aj predsedom Súdnej rady Slovenskej republiky.

Kladným prínosom je navrhovaná formulácia o kompetenciách súdnej rady, ktoré mali byť rozšírené, niektoré v pozitívnom zmysle, napr. osobitnými právomocami súdnej rady vo vzťahu k rozpočtu, vo vzťahu k podávaniu návrhov na ústavný súd vo veciach súdnictva a vo vzťahu k Národnej rade Slovenskej republiky (parlamentu) na možnosti vystúpenia predsedu súdnej rady v parlamente. Združenie sudcov Slovenska sa podieľa na rokovaníach s politikmi, ktorí sa nevedia dohodnúť najmä o otázke previerok sudcov a spôsobu kreovania súdnej rady. Navrhovala sa zmena kreovania súdnej rady. Pôvodný návrh uvažoval o tom, že predsedom súdnej rady bude prezident republiky a v tejto súvislosti mu bola odňatá možnosť nominovať do súdnej rady troch zástupcov, ako tomu bolo doposiaľ podľa právnej úpravy. Neskoršia verzia ústavného zákona upravila zloženie súdnej rady tak, že osem členov je volených zo zboru sudcov sudcami, štyria kandidáti sú menovaní vládou a štyria volení parlamentom.

LIMMASOL, 16. máj 2014

JUDr. Dana Bystrianská

prezidentka Združenia sudcov Slovenska